

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobců: a) T. A., b) A. Y., c) nezl. A. A., d) nezl. A. A., e) nezl. F. A.**, žalobci c), d) a e) zastoupeni zákonnou zástupkyní b), všichni zastoupeni JUDr. Jiřím Cehákem, advokátem, Bělá pod Bezdězem, Tyršova 58, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 9. 2005, č. j. 30 Az 32/2005 - 34,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému zástupci žalobců, advokátu JUDr. Jiřímu Cehákovi, **se přiznává** na odměně za zastupování žalobce T. A. a náhradě hotových výdajů částka ve výši 1279,30 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Rozhodnutími Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 26. 4. 2005 nebyl žalobcům udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2, a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na všechny žalobce vztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, že na základě provedeného správního řízení shledal, že žalobci nesplňují zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a), b) zákona o azylu a azyl jim proto neudělil. Žalovaný zhodnotil obsah překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, porovnal je s informacemi o zemi původu žalobců, a na základě těchto skutečností nehodnotil situaci v Čečensku jako natolik uspokojivou, aby umožňovala bezpečný návrat

žalobců do jejich vlasti. Žalovaný tedy shledal u žalobců existenci překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podali žalobci v zákonné lhůtě žalobu, kterou napadli rozhodnutí správního orgánu v rozsahu výroku o neudělení azylu podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu. O žalobě rozhodl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 6. 9. 2005, č. j. 30 Az 32/2005 - 34, tak, že žaloby všech žalobců zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí poukázal na to, že situace, do které se žalobci dostali, souvisí s ozbrojenými konflikty v Čečensku a dopadá více či méně na veškeré obyvatelstvo v dané oblasti. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že prvému žalobci se nepodařilo prokázat, že byl v zemi svého původu pronásledován pro některý z důvodů stanovených v § 12 zákona o azylu. Přitom poznamenal, že institut udělení azylu je výlučně osobním nárokem, který se váže toliko na osobu, která splňuje podmínky uvedené v § 12 zákona o azylu. Nelze tedy důvody jiné osoby, i když osoby blízké, vztahovat resp. přenášet na osobu žadatele o azyl. To platí právě pro případy žalobců uvedených pod písmeny b) až e). V další části odůvodnění svého rozsudku se krajský soud vyjádřil k otázce udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu.

Proti rozsudku krajského soudu podali žalobci (dále jen "stěžovatelé") dne 22. 9. 2005 kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Nesprávné posouzení právní otázky soudem způsobující nezákonnost celého rozhodnutí spatřují stěžovatelé především v následujících dvou skutečnostech. Za prvé při rozhodování o udělení azylu není podle jejich názoru předmětem zkoumání, zda byl žadatel o azyl před svým odjezdem z vlasti vystaven pronásledování, ale to, zda by mu pronásledování v případě návratu hrozilo. Neposuzuje se tak špatné zacházení již uskutečněné, ale špatné zacházení, ke kterému má dojít, a kterého se žadatel o azyl obává. Pronásledování, ke kterému již došlo, pak může sloužit pouze jako indicie (nikoliv jediná), zda strach žadatele z dalšího pronásledování je skutečně odůvodněný. Z odůvodnění rozsudku krajského soudu je však zřejmé, že tento soud celý případ posuzoval v rozporu s § 12 písm. b) zákona o azylu, když posuzoval pouze to, zda problémy prvního stěžovatele s ruskými vojáky byly projevem individuálního pronásledování a nikoliv zda tvrzení stěžovatele a informace o zemi původu poukazují na to, že stěžovatelův strach z budoucího pronásledování, kterému by byl vystaven v případě návratu, je odůvodněný. Podle názoru stěžovatelů nelze odůvodňovat neudělení azylu tím, že zadržení a hledání stěžovatele ze strany ruských vojáků nebylo projevem jeho individuálního pronásledování z důvodu jeho příslušnosti k čečenské národnosti. Taková úvaha v § 12 písm. b) zákona o azylu nemá oporu a je třeba ji podle názoru stěžovatelů označit za nezákonnou. Za druhé podle názoru prvního stěžovatele je nezbytné považovat jednání ze strany ruských vojáků, kterého se v případě návratu obává, za pronásledování, a to především vzhledem ke znění § 2 odst. 6 zákona o azylu. Toto ustanovení totiž deklaruje, že za pronásledování se považuje „ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem...“. Z výpovědi prvního stěžovatele a z výše citovaných informací o zemi původu pak vyplývá, že jednání ruských vojáků uplatňované vůči stěžovateli před jeho odchodem ze země a obdobné jednání, kterého se v případě návratu obává, splňuje podmínky pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Vůči stěžovateli bylo vyvinuto psychické násilí s cílem psychicky jej zlomit. Z informací o zemi původu dále vyplývá, že zde existuje vážná hrozba, že i v případě návratu by stěžovatel mohl být nadále vystaven obdobnému špatnému zacházení. Pokud pak krajský soud uvádí rozpory ve výpovědích stěžovatelů, na základě kterých se nepodařilo zcela důvěryhodně osvětlit jejich

údajné pronásledování, stěžovatelé v tomto směru mají za to, že pochybil správní orgán, který se nesnažil vzniklé rozpory odstranit, např. provedením dalších pohovorů.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nepovažuje názory stěžovatelů za objektivní a trvá na správnosti posouzení náležitě provedeného a podrobně odůvodněného skutečného stavu ve správních rozhodnutích. Poukázal na to, že před případných ohrožením bezpečnosti stěžovatelů v zemi jejich původu je dostatečně ochráněn v jejich případě shledaná překážka vycestování, která jim umožňuje setrvat pod mezinárodní ochranou na území České republiky. Žalovaný neakceptoval ani ostatní námitky stěžovatelů a konstatoval, že rozdílný názor na posouzení jejich azylových důvodů není pro přiznání azylu rozhodný. Rovněž procesní námitka proti provedení pohovorů se stěžovateli ad 1) a ad 2) je podle názoru žalovaného zcela nedůvodná, neboť stěžovatelé měli dostatek možností vypovědět úplně o svých důvodech odchodu ze země původu a důvodech svých žádostí o azyl, jak se dokumentuje správními spisy, zejména protokoly o provedených pohovorech. Žalovaný proto popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelé uplatnili ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelé především uplatnili stížnostní důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen. Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí správního orgánu správně vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který správně po právní stránce posoudil a zabýval se napadeným výrokem správního rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu a shodně s tímto soudem má za to, že stěžovateli uváděné důvody pro udělení azylu, a to jak v řízení před správním orgánem, tak potom obdobně i v řízení před soudem, nelze zařadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze podle zákona o azylu žadateli azyl udělit, a nebo jinak řečeno, na jehož základě je na udělení azylu právní nárok. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tak krajský soud právní otázku v předcházejícím právním řízení posoudil správně. S námitkami stěžovatelů se krajský soud se náležitým a vyčerpávajícím způsobem v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádal, Nejvyšší správní soud proto na toto výstižné zdůvodnění, s nímž se ztotožňuje, pro stručnost odkazuje.

Pokud stěžovatelé namítají, že při rozhodování o udělení azylu není předmětem zkoumání, zda byl žadatel o azyl před svým odjezdem z vlasti vystaven pronásledování, ale to, zda by mu pronásledování v případě návratu hrozilo, je tento názor stěžovatelů v rozporu s ustanovením § 12 písm. b) zákona o azylu, které výslovně stanoví, že při udělení azylu se zkoumá, zda cizinec má odůvodněný strach z pronásledování, nikoliv to, zda v případě návratu do země původu mu pronásledování hrozí. Ostatně v případě

stěžovatelů bylo rozhodnutím žalovaného vysloveno, že se na ně vztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, takže obava stěžovatelů ze špatného zacházení v případě návratu do Čečenska je zcela bezdůvodná. Pokud krajský soud zmínil rozpory ve výpovědích stěžovatelů, konkrétně mezi výpověďmi prvního a druhého stěžovatele, jednalo se pouze o jakousi poznámku na okraj věci, z níž nebylo dovozováno nic podstatného pro posouzení žádosti stěžovatelů o azyl. Ostatně žalovaný při svém rozhodování o žádosti o azyl na tyto rozpory ve výpovědích mezi stěžovateli sám nepoukazoval a tyto rozpory nebyly důvodem pro nepřiznání azylu stěžovatelům.

Uplatnili-li stěžovatelé v kasační stížnosti důvod tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodu rozhodnutí (§ 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.), není z obsahu kasační stížnosti zřejmé, v čem tato nepřezkoumatelnost má spočívat. Nejvyšší správní soud proto nemohl tento uplatněný důvod posoudit.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení všech řádně uplatněných a přípustných námitek stěžovatelů uplatněných v kasační stížnosti uzavírá, že v posouzení právních otázek Krajským soudem v Hradci Králové neshledá nesprávnost, jež by mohla přivodit nezákonnost jeho rozhodnutí. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodů nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelé, kteří neměli v tomto řízení úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Toto právo by měl žalovaný, který však žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatelům byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát JUDr. Jiří Cehák, jemuž Nejvyšší správní soud přiznal podle 35 odst. 7 s. ř. s. odměnu ve výši 1279,30 Kč (jde o odměnu za jeden úkon právní služby v částce 1000 Kč spočívající podle sdělení advokáta v jeho jednání s prvním stěžovatelem, což odpovídá § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, jeden režijní paušál v částce 75 Kč, přičemž došlo k připočtení daně z přidané hodnoty jehož je advokát podle předloženého osvědčení o registraci plátcem).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdlil
předseda senátu